

Finanskrisen satte dybe spor

Pensionskassens regnskab for 2008 kraftigt påvirket af den økonomiske krise – resultatet blev et negativt afkast på 8,4 % før skat.

Tekst: Palle Aarøe - Foto: Kaj Bonne

2008 blev præget af den største finanskriser, der har ramt verden siden den store depression for næsten 80 år siden. Krisen kradsede hårdt og fik negativ betydning for bl.a. banker og andre finansielle institutioner – og også pensionskassers afkast og investeringer blev kraftigt påvirket.

Pensionskassen for Apotekere og Farmaceuter kom ud med et negativt 2008-afkast på 8,4 %, kunne bestyrelsesformand, apoteker Jesper Gulev Larsen oplyse, da han på generalforsamlingen i København den 29. april aflagde beretning på bestyrelsens vegne.

Et resultat, han ikke var særlig stolt af, men som alligevel må betragtes som acceptabelt, både ud fra de forudsætninger bestyrelsen har lagt for investeringerne og ikke mindst i lyset af den finanskriser, som alle står midt i, betragtede han alligevel resultatet som tilfredsstillende.

Med andre ord afspejler afkastet i virkeligheden markedet ud fra Pensionskassens valgte risikoprofil.

Det negative resultat ændrer ikke på, at medlemmerne stadigvæk trygt kan se frem til en pensionisttilværelse, hvor de ikke vil lide økonomisk nød.

Den danske pensionsbranche har dog indgået en aftale med regeringen, der betyder, at Pensionskassen ikke må tilskrive pensionerne mere, end hvad forsikringsbetingelserne som minimum har givet tilsagn om, hvilket hænger sammen med de betydelige tab, som finanskrisen har skabt i pensionsbranchen. Derfor har Pensionskassen nedsat kontorenten til 3%, hvilket formentlig ville være sket uanset aftalen. I pensionstilsagnene er beregningsmæssigt forudsat, at Pensionskassen giver 4½%. Nedsættelsen betyder således, at pensionstilsagnet i 2010 gennemsnitligt vil falde med cirka 100 kr. om måneden.

Krisen trækker skygger

En anden effekt af finanskrisen for pensionsbranchen var, da en række pensionsinstitutter – på grund af en markant forøgelse af rentespændet mellem danske realkreditobligationer og statsobligationer – blev tvundet til at sælge ud af danske realkreditobligationer. Man frygtede, de faldende kurser og den stigende rente ville få alvorlige konsekvenser for pensionskunder og boligejere.

- Finanskrisen giver pensionsbranchen mange problemer. Men skyer har det med at drive over. Det vil de dystre økonomiske skyer også gøre, sagde Pensionskassens bestyrelsesformand, apoteker Jesper Gulev Larsen på generalforsamlingen.

For at dæmme op for den udvikling indgik pensionsbranchen en aftale med Erhvervs- og Økonomiministeriet for at sikre en bedre stabilitet på markedet og søge at undgå systematiske frasalg af danske realkreditobligationer.

Aftalen indeholdt en række punkter – heriblandt, at der blev sat loft over, hvad pensionskasser må give medlemmer i bonus. 2008 var langt fra at være et normalt år, da stort set alle aktivtyper faldt. Og en sådan udvikling kan investeringsmodeller – herunder Pensionskassens - umiddelbart ikke dæmme effektivt op over for.

Derfor er Pensionskassens tab på højde med tabene i de pensionskasser, den normalt sammenligner sig med. Uroen på de finansielle markeder er fortsat ind i 2009, og det er bestyrelsens opfattelse, at krisen kommer til at trække skygger i årene fremover.

- fortsætter på side 2 -

Et minus på 7,8 mio. kr.

Pensionskassens egenkapital er på næsten 66 mio. kr.

Årsregnskabet for 2008 udviste et såkaldt regnskabsteknisk minus på 7,8 mio. kr., mens investeringsresultatet efter afgift blev 68,3 mio. "af de skæve", som direktør Peter Bache Vognbjerg betegede minus-tallene under sin fremlæggelse af regnskabet.

I den obligatoriske branchesammenligning – som dagspressen ynder at bruge, selvom der er meget forskellige udgangspunkter og forudsætninger involveret – mellem 29 pensionskasser og selskaber over de seneste 5 års afkast i effektiv årlig forrentning ligger Pensionskassen for Apotekere og Farmaceuter midt i feltet på en 11. plads. Dermed er Pensionskassen rykket lidt ned ad stigen i forhold til sidste sammenligning.

Ligesom Pensionskassens formand Jesper Gulev Larsen mener direktør Peter Bache Vognbjerg også, at de årlige omkostninger pr. medlem på 1.260 kr. er for højt et tal, når man sammenligner med andre pensionskasser. Hvis vi kunne skaffe 15-20.000 flere medlemmer, kunne det nok løse en del af problemet, sagde direktøren. Medlemsbidrag excl. genforsikring steg i 2008 til næsten 54 mio. kr. fra knap 50 mio. i 2007, mens renteindtægter og udbytter faldt til godt 16 mio. kr. fra godt 29 mio. året før. Kursreguleringer udgjorde et minus på næsten 82 mio. kr. i 2008 mod godt 25 mio. i 2007, og investeringsafkastet blev et minus på godt 68 mio. kr., hvor det var et plus på ½ mio. kr. året før.

Så den samlede indtægtsside endte i et minus på 14,5 mio. kr. mod et plus på 50 mio. kr. i 2007.

Pensionsydelse løb i 2008 op i godt 21 mio. kr. mod godt 18 mio. kr. i 2007, og der var et overskud på kontoen for hensættelser til pension og bonus på 21 mio. kr., hvor der på samme konto i 2007 var et underskud på næsten 52 mio. kr. Pensionshensættelser udgjorde i 2008 næsten 705 mio. kr. mod 674 mio. året før, hvor det kollektive bonuspotentiale udgjorde næsten 52 mio. kr. og hvor dette var helt væk i 2008.

Alt i alt blev årets resultat det nævnte minus på 7,8 mio. kr., som blev overført til egenkapitalen, der herefter udgør 65,7 mio. kr.

Skal finde besparelser

Administrationsomkostningerne skal ned.
Det skal et særligt udvalg nu tage sig af.

Pensionskassen ligger relativt højt på omkostningssiden. Udgifterne til administration steg fra 975 kr. pr. forsikret medlem til 1.260 kr. i 2008, og selvom forhøjelsen primært kan henføres til voksende edb-udgifter og stigningen i det generelle omkostningsniveau, har bestyrelsen alligevel besluttet, at et særligt udvalg nu skal undersøge muligheder for besparelser over en bred kam.

Myndighederne stiller samme krav til små som store aktører, hvilket betyder, at ekstra omkostninger tynger mere i de små kasser.

Når der fra 2010 indføres en individuel skat på pensionsafkastskat, skal Pensionskassen omlægge sine edb-systemer, og det betyder øgede omkostninger.

Det betyder også ekstra udgifter, at myndighederne nu kræver et særligt revisionsudvalg til at overvåge den særlige

revisions arbejde. Hertil kommer, at der i de kommende år kan forventes andre omkostningskrævende tiltag, som Pensionskassen ikke selv er herre over. Samtidig står det klart, at Pensionskassen for Værkstedsfunktionærer i Jernet (PVJ) på et tidspunkt inden for en overskuelig årrække udtræder af samarbejdet i Medlemspension, fordi PVJ's høje gennemsnitsalder gør det vanskeligt at fortsætte som selvstændig pensionskasse.

Når PVJ udtræder af samarbejdet, vil det være vanskeligt at reducere omkostningerne i samme forhold, som de i dag bidrager til de fælles omkostninger.

Derfor skal vi nu tænke alternativt, sagde Jesper Gulev Larsen på generalforsamlingen.

Bestyrelsen er derfor inde i overvejelser om, hvordan medlemmernes pensions-

ordning skal administreres i fremtiden. Kan den administreres billigere i andet regi, skal man fusionere med andre? Alle muligheder skal iflg. bestyrelsesformanden undersøges.

Men Pensionskassens størrelse og mange underliggende ordninger kan gøre arbejdet vanskeligt.

Udviklingen på omkostningssiden er ikke acceptabel, det står klart. Det har administrationsfællesskabet Medlemspension også fokus på og forsøger derfor at nedbringe driftsomkostningerne.

Første skridt på vejen vil være at få huslejeomkostningerne reduceret, da lejemålet i Amaliegade efterhånden er kravlet en del i vejret. I den forbindelse planlægges sidst på året at flytte til nye lokaler på Frederiksberg, hvor også Bankpension og Letpension skal være.

Ny suppleant

Farmaceut Tue Askaa er ny suppleant i Pensionskassens bestyrelse

Efter generalforsamlingen den 29.4.2009 konstituerede bestyrelsen sig, og apoteker Jesper Gulev Larsen blev genvalgt som formand, mens direktør i Pharmadanmark Arne Kurdahl blev genvalgt som næstformand. Apoteker Henrik Lintner udtrådte af bestyrelsen og blev erstattet af Bjarne Fabienke, uddannet statsautoriseret revisor. Farmaceut Tue Askaa blev ny suppleant.

Bestyrelsen består herefter af:
Udpeget af Pharmadanmark
Direktør Arne Kurdahl, Pharmadanmark
(næstformand)

Cand. pharm. Steffen Bager, Pharmadanmark
Udpeget af Danmarks Apotekerforening
Apoteker Per Wijngaard, Næstved
Svane Apotek
Regnskabskyndig Bjarne Fabienke, uddannet statsautoriseret revisor

Valgt ved direkte valg
Apoteker Jesper Gulev Larsen (formand)
Apoteker Ole Stjärnqvist
Farmaceut Rikke Løvig Simonsen
Suppleant: Tue Askaa

Noter

Ved udgangen af 2008 havde Pensionskassen 1.876 medlemmer og udbetalte pension til 424 personer samt til 15 på børnepension.

Der sker en stigning i antallet af medlemmer i aldersgruppen under 50 år, og selvom det ikke fuldt ud kan opveje antallet af medlemmer, der forventes at gå på pension, må tendensen alligevel betragtes som positiv.

Pensionskasser skal nu have et særligt revisionsudvalg til at overvåge den uafhængige revisions arbejde. Fordi bestyrelsen skal tilføres en sådan ny kompetence, kræver det en ændring af vedtægterne. Et forslag til vedtægtsændringer som følge af den nye lov blev trukket tilbage fra generalforsamlingen for at blive mere grundigt behandlet inden fremsættelse. Et endeligt forslag til ændring af vedtægterne forventes at være på plads i løbet af efteråret 2009, hvor der vil blive indkaldt til en ekstraordinær generalforsamling.